

NEDERBÖRD

Sten Rosendahl

NEDERBÖRD

av Sten Rosendahl

Henry öppnade ytterdörren till radhuset och kisade mot den svaga morgonsolen. Det var lite för dimmigt för att vara en majmorgon, tyckte han. Om sikten hade varit bättre hade han troligen uppskattat en eftermiddagspromenad, men det fanns ju gott om andra dagar för sådana. Istället skyndade han nerför den stenbelagda trädgårdsgången i sina tofflor eftersom han var ett par minuter sen. Henry kämpade med att öppna brevlådan. Deras dotter Molly tyckte om filmen *Huset vid sjön* så mycket att hon insisterade på att de skulle ha en exakt – men dåligt fungerande – kopia av brevlådan i filmen. Det var den där kitschiga amerikanska modellen med en vimpel på, men just den originaldetaljen hade deras hund Oz redan tuggat i sig. Så rusade han in igen i köket med morgontidningen och satte sig på sin plats. Han måste lösa korsordet före lunch, annars var hela hans lördag förstörd. Han slickade sig om munnen för att få bort smaken av dimman samtidigt som han bläddrade fram korsordssidan i

tidningen. Sedan tog han fram sin favoritpenna och började fundera på den första ledtråden.

* * *

Greta satt redan vid köksbordet när Henry kom tillbaka med tidningen, men märkte det knappt, djupt försjunken som hon var i en nyhetsartikel på sin bärbara dator. Hon var klädd som för en arbetsdag: väl strukna svarta byxor med matchande kavaj och passerkortet till regeringskansliet hängande synligt utanpå bröstfickan, trots att det var lördag. Att jobba på helgen var inget ovanligt för en regeringsmedlem och hon visste mycket väl att Henry inte tyckte om det, i alla fall inte före lunch. Men den här morgonen var annorlunda. Eller som hennes chef, statsminister Ellen Erpe, hade sagt när hon personligen hade ringt upp Greta en timme tidigare:

”Jag bryr mig inte om ifall det så skulle regna hästskor. Ta reda på var eländet kommer ifrån och få det bort från Stockholm innan toppmötet börjar här på måndag!”

Som ny och hårt granskad miljöminister hade Greta inget annat val än att agera omedelbart. Dimman som hade dragit in över Stockholm under morgonen var uppenbarligen inte något

vanligt morgondis – hon hade börjat nysa av den när hon gick ut med Oz på morgonpromenaden före frukost – och med EU:s toppmöte i faggorna var det här ärendet alldeles för viktigt för att delegera till en tjänsteman. Hon hade kontaktat jourhavande på sitt departement för att få alla namn och telefonnummer till de forskare som hade blivit intervjuade i kvällspressen. Hon mindes den där absurda rubriken förra veckan om en miljö-härdsnäla, och hon hade precis läst klart hela den fullständigt bisarra artikeln om en så kallad "anomali" som hade upptäckts högt upp i atmosfären. "En miljöfara!" hade experter sagt enligt tidningen. Greta hade självklart inte uttalat sig på de lösa grunderna, trots påstötningar från både radio- och tevenyheter, utan lät bara det hela lugna ner sig.

* * *

Henry satt koncentrerad och med ett stadigt tag om tidningen med båda händerna. Han tittade upp som hastigast på Greta, men återgick sedan till det svartvita rutorna. Lördagens fläta var det svåraste av helgens kryss. Nu hade han exakt en och en halv timme på sig att lösa det. Lätt som en plätt, tänkte han

och tog en välförtjänt liten paus för att se vad som fanns till frukost.

”De matar in mätvärden från atmosfären i sina superdatorer”, sa Greta högt.

”Va?” svarade Henry. Han tyckte inte om att bli avbruten, speciellt inte när han skulle bre marmelad på sitt rostade bröd samtidigt som han funderade på ledtråden ”Kall som en fisk”.

Gloria fortsatte att läsa högt från någon text på sin dator.

”Några forskare har rapporterat om att den högre atmosfären blir tjockare för varje dag”, sa hon.

”Tjockare än vadå?” frågade Henry utan att släppa blicken från smörgåsen.

* * *

Greta suckade. Henry var ett geni inom sitt eget fält, men gick absolut inte att prata med på lördagsmorgnar, helt oavsett om det var dimma eller inte i atmosfären. Däremot ville han gärna att hon skulle sitta där på andra sidan bordet.

”Märkte du inget, Henry?”, frågade hon och viftade med händerna som om hon hade varit flaggsignalist i flottan. Hon letade upp artikeltexten på sin skärm igen.

”Några forskare påstår att atmosfären har tjocknat så mycket att solljuset som når marken kommer att halveras inom en månad och flygtrafik kommer att vara omöjlig långt innan dess! Märkte du verkligen inget konstigt där ute?”

* * *

Henry övergav problemet med den kalla fisken för ett ögonblick och funderade på vad hans fru hade sagt. Han tittade fortfarande inte på henne, men han kände nu av den där drömlika sensationen som han alltid fick när hans hjärna for iväg på någon underbar - men självklart alldeles logisk - tankegång.

”Dimman luktade faktiskt annorlunda idag”, sa han. Inte som det vanliga diskvattnet, utan mer som, hmm ...” Han tänkte efter. ”Mandelkaka?”

Henry tyckte egentligen inte alls om att gissa. Det var den suveräna slutledningsförmågan som var hans specialområde, något som hade givit honom akademiskt erkännande och en framgångsrik karriär inom matematikens domäner. Dock var hans framgångar i vardagslivet begränsade – det var ju tyvärr

fullt av kaotiska fenomen såsom väder, trafikköer och äktenskap. Men han tyckte om att hålla ordning i köket.

* * *

Greta insåg att hon inte skulle få mer hjälp av sin man utan tog sin dator med sig och gick in i sitt arbetsrum istället. Där ägnade hon sig åt att studera listan på forskare att kontakta – den hade precis skickats till henne från departementet. Hon tog upp sin mobil och slog numret på tjänstetelefonen till det första namnet i listan och väntade på svar. Utanför fönstret var dimman nu så tät att hon inte kunde se grannens hus på andra sidan häcken.

Till hennes förvåning svarade en mycket otrevlig röst.

"Nilsson. Hallå?"

"Doktor Nilsson!" började Greta. Av erfarenhet visste hon att akademiker var löjligt noga med sina titlar. "Det här är Greta Gustafsson. Jag behöver svar på några frågor."

Det blev tyst i luren. Sen återkom rösten.

"DEN Greta Gustafsson?"

Greta himlade med ögonen och skärpte tonen i sitt svar.

”Inte om du inte tror på Hollywood-spöken. Lyssna noga nu: Det här är *miljöminister* Greta Gustafsson och jag har läst tidningsartikeln och sammanfattningen av er rapport om hotet i atmosfären. Som vädersituationen ser ut nu på morgonen i Stockholm behöver vi i regeringen agera omedelbart. Så min fråga är om ni har dragit fler slutsatser om några akuta miljöproblem i atmosfären från informationen i era superdatorer?”

Doktor Nilsson svarade inte men det lät som han konfererade med några andra personer i sin närhet. Rösterna lät upprörda. Det var en adekvat reaktion, tänkte Greta. Det här vädret var inte av sådan karaktär att det bara skulle förstöra stockholmarnas helgutflykt. Efter en stund återkom doktor Nilssons röst i telefonen.

”Fru minister, jag tror ni har missförstått vår forskning. Tidningen ni refererar till hade bara en praktikant på plats under vår presskonferens – ingen annan kom – och hans slutsatser i artikeln var mycket långt från våra egna konklusioner som står tydligt deklarerade i vår interimrapport till myndigheterna. Ni förstår, hans korkade

artikel pratade om "ärtsoppa", "bastueffekt" och "drunkningsdöd" vilket är totalt vansinnigt. Detta är en begränsad höгатmosfärs-effekt som i och för sig långsamt rört sig mot lägre skikt under de senaste månaderna, men ingenting talar för att det skulle påverka oss på det dramatiska sätt som bara en kvälltidningsreporter skulle kunna hitta på!"

Greta slappnade av. Dimman var harmlös och de forskare som upptäckt fenomenet var inte den sorts idioter till forskare som på alla sätt sökte få publicitet i pressen oavsett fakta. Statsministern skulle bli lättad och hon skulle få behålla jobbet.

"Tack, doktor Nilsson. Så dimman kommer att upplösas och människor kan vistas utomhus utan risk?"

"För tillfället verkar det så, ja. Men vår undersökning är inte avslutad. Våra nuvarande forskningsmedel är inte tillräckliga för att göra fortsatta analyser utöver de rent meteorologiska effekterna. Till exempel ..."

"Ni får kontakta de berörda institutionerna för frågor om forskningsanslag", avbröt hon honom.

"Men ..."

”Ha en bra dag, doktor Nilsson.”

Greta lade på. Nu behövde hon verkligen få det där kaffet som hon hade börjat dricka när statsministern hade ringt. Hon öppnade dörren till arbetsrummet och gick ut i hallen där hon nästan snubblade på Oz. Hunden vände sig om mot henne, hoppade upp, gläfsste mot henne och ylade oavbrutet.

”Vad är det med dig?” frågade hon när han fortsatte att försöka fånga hennes uppmärksamhet.

Plötsligt sprang Oz iväg och stannade inte förrän han kom fram till ytterdörren i tvättstugan. Där skällde han på hundluckan som familjen hade installerat efter Gretas efterlängtnade befordran. Greta tittade noggrannare på luckan som Oz vägrade att passera igenom. Den rörde sig fram och tillbaka och hon hörde ljudet av små klappningar på utsidan, som om något slog mot den. Hon förflyttade sig snabbt till rummet bredvid för att kika ut genom fönstret. Hon fick trycka näsan mot glaset för att se något. Åsynen fick henne att stelna till: Hundratala skogsmöss försökte frenetiskt ta sig igenom den lilla luckan i dörren. Mössen var alla bleka som om de smetats in med en del av den vita dimman därute.

I samma stund hördes ett skrik från övervåningen. Greta slängde sig uppför trappan och störtade in i Mollys sovrums – något dottern normalt hade protesterat högljutt mot. I sängen satt dottern klarvaken och med täcket uppdraget under hakan. Med uppspärrade ögon tittade dottern upp mot den gungande taklampan. En oavbruten ström av dunsar hördes från taket med bara ett par sekunders mellanrum. Utan att förstå vad det kunde vara gick hon sakta mot sovrumsfönstret. Storögd kunde hon se hur fåglar av olika arter rullade av taket, föll förbi fönstret och ner på marken. De var olika stora, men alla med ett halvgenomskinligt skikt runt fågelkropparna som fick dem att likna slemmiga maneter, fast med näbb, fötter och odugliga vingar som stack ut en bit från geléklumparna.

Efter att ha sagt åt Molly att snabbt klä på sig och ta rätt på sin hund stapplade Greta ner för trappan med ett hårt grepp om ledstången. När hon kom in i köket såg hon Henry sitta kvar vid köksbordet. Han log nöjt. Framför honom låg korsordet, nu prydligt löst med alla bokstäver på rätt plats. Han tittade upp mot henne och pekade stolt på köksklockan, men lyfte ögonbrynen försiktigt när han såg hennes min.

"Har du haft en motig morgon, älskling?"

Greta svarade inte, utan stirrade bara tillbaka mot honom. Just när hon tänkte öppna munnen pep hennes mobil till om ett nyinkommet meddelande. När hon tog upp mobilen från jackfickan kände hon igen doktor Nilssons nummer. Början på meddelandet löd:

"SLUTSATSER AV DEN KEMISKA ANALYSEN"

Så de hade lite pengar kvar i alla fall, tänkte Greta. Men efter att ha läst igenom den långa listan av kemiska substanser, deras relativa vikt och till slut sammanfattningen av konsekvensanalysen sjönk hon ihop i kökssoffan.

När Molly och Oz också kom in i köket och hela familjen var samlad reste sig Greta och kramade dem båda hårt.

Medan Oz viftade på svansen fortsatte hon att hålla om Molly och gick fram till köksbordet. Henry tittade upp.

"Lunch?" frågade han med en förväntansfull min.

Greta vände sig mot Henry med en allvarlig min och sade med en mycket samlad röst:

”Du hade rätt, Henry. Världen har en annan smak idag.
Det är gott, så gott som livet någonsin kan vara. Och så gott
som det någonsin kommer att vara. Vi är blott ingredienser.”

Jorden höll på att förvandlas till vaniljpudding.

SLUT